

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ,
ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПІЛЬГ

ЛИСТ

від 28.03.2025 № 2800-030401-8/20889

(Витяг)

Розглянувши [...] запит [...] щодо розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності за сумісництвом [...], Пенсійний фонд України повідомляє.

<...>

Статтею 14 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування» за № 4158-IX від 18.12.2024 (далі - Закон № 4158) були внесені зміни до абзацу другої частини першої статті 22 Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105), якими передбачено, що допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною), допомога по вагітності та пологах застрахованим особам (у тому числі тим, які здійснюють підприємницьку чи іншу діяльність та одночасно працюють на умовах трудового договору) **надається за основним місцем роботи (діяльності) та за місцем роботи за сумісництвом (наймом)** у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням особливостей для страхових випадків, передбачених абзацом третім частини третьої статті 36 цього Закону. Зазначена норма Закону № 4158 набирає чинності з 04.04.2025.

Частиною першою статті 23 Закону № 1105 передбачено, що підставою для призначення застрахованій особі допомоги по тимчасовій непрацездатності є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність листок непрацездатності.

Відповідно до статті 25 Закону № 1105 при обчисленні середньої заробітної плати (доходу) для надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах враховуються всі види заробітної плати (доходу) в межах граничної суми місячної заробітної плати (доходу), на яку нараховуються страхові внески.

Порядок обчислення середньої заробітної плати для надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах визначається Кабінетом Міністрів України.

Механізм обчислення середньої заробітної плати для розрахунку страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності визначений Порядком обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (далі - Порядок).

Пунктом 3 Порядку визначено, що середньоденна заробітна плата обчислюється шляхом ділення нарахованої за розрахунковий період (12 календарних місяців) заробітної плати, на яку нарахований єдиний внесок та/або страхові внески на відповідні види загальнообов'язкового державного соціального страхування, на кількість календарних днів зайнятості (відповідно до видів страхування - період перебування у трудових відносинах, виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами, проходження служби, провадження підприємницької або іншої діяльності, пов'язаної з отриманням доходу безпосередньо від такої діяльності) у розрахунковому періоді без урахування календарних днів, не відпрацьованих з поважних причин.

Відповідно до пункту 4 Порядку середньоденна заробітна плата (дохід) не може перевищувати максимальну величину бази нарахування єдиного внеску з розрахунку на один календарний день, яка обчислюється шляхом ділення встановленого її розміру в останньому місяці розрахункового періоду на середньомісячну кількість календарних днів (30, 44).

Пунктом 30 Порядку передбачено, що у разі коли на момент настання страхового випадку застрахована особа працює за сумісництвом, на умовах цивільно-правового договору, провадить підприємницьку або іншу діяльність, пов'язану з отриманням доходу безпосередньо від такої діяльності, обчислення середньої заробітної плати (суми заробітної плати) здійснюється страховальниками окремо за основним місцем роботи, за сумісництвом та за місцем (місцями) провадження іншого виду (видів) діяльності. Розрахунковий період у такому разі визначається за кожним місцем роботи окремо.

Страхові виплати та оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця здійснюються на підставі виданого в установленому порядку листка непрацездатності (у разі видачі листка непрацездатності у формі документа на папері - на підставі його копії, засвідченої підписом керівника і скріпленої печаткою (у разі наявності) за основним місцем роботи) та довідки про середню заробітну плату за основним місцем роботи. Якщо особа працює на кількох роботах за сумісництвом, додатково додаються довідки про середню заробітну плату за місцями роботи за сумісництвом.

У такому разі сумарна заробітна плата, з якої розраховуються виплати, за місяцями розрахункового періоду за основним місцем роботи та за місцем (місцями) роботи за сумісництвом не може перевищувати розміру максимальної величини бази нарахування єдиного внеску.

Отже, у зазначеному в листі випадку, після прийняття рішення страхувальником за місцем роботи за сумісництвом щодо призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, згідно сформованого електронного листка непрацездатності, застрахована особа набуває права на цю допомогу.

Водночас, у разі не надання застрахованою особою довідки про середню заробітну плату за основним місцем роботи, у страхувальника за місцем роботи за сумісництвом не має можливості правильно обчислити середню заробітну плату для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності та її нарахувати, відповідно до діючої норми Порядку.

З повагою

Начальник управління страхових виплат та соціальних послуг

Лариса СЕНЮК